

İZKA'nın çarpan etkileri

Mustafa Şahin
mustafa.sahin@izsmmo.com

İzmir Kalkınma ajansları tarafından KOBİ ve Sosyal Kalkınma mali destek- hibe- programı çerçevesinde desteklenecek olan projeler 25 Mart 2009 tarihi itibarıyla ajanslara teslim edildi. KOBİ mali destek programının amacı firmaların rekabet gücü ile istihdamının artırılmasıdır. Öncelikleri ise, kalite yönetimi, kapasite artırımı, yeni üretim teknolojisi- yenilikçi faaliyetler, çevreye duyarlılık ve temiz üretim süreçlerini içeren projelerin desteklenmesidir. Yazımız KOBİ yönünden ele alınmıştır.

Program için eğitim seminerlerine katılıma (43 toplantı 1.300 kişi*) bakılırsa, oldukça fazla firmanın başvurmuş olması beklenmektedir. Bunların içinden İZKA desteğini alacak firma sayısı program büyüklüğüne göre 50-70 arası olacağı söylenebilir. Çünkü Ajans KOBİ'ler için, 17.664.000 TL, Sosyal kalkınma programları için de 11.776.000.TL destek öngörülmüştür. Ancak Ajans tarafından iki program arasında sunulan projelerin durumuna göre fon aktarımı yapılabilecektir.

Program ve aşamaları

25/1/2006 tarihli ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri hakkındaki kanunun uygulama esasları, 08.Kasım.2008 tarih ve 27048 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan yönetmelik ile şekil bulmuştur. Söz konusu hibe programları kapsamında İzmir ve Çukurova (Adana-Mersin) illerinde faaliyet gösteren ajanslar, pilot bölge uygulayıcısı olarak faaliyete geçmiştir.

Bu program kapsamında hibe desteğinden faydalanmayı isteyen, SGK ve Maliye teşkilatına borcu olmayan KOBİ (25.000.000 TL ciro ve 250 Kişi ile sınır-

lı personel istihdamı olan) statüsündeki firmalar, İzmir'de de İZKA (İzmir Kalkınma Ajansı) mali destek programına başvuru yaptılar. İZKA'nın hibe destek tutarı da 20.000.-400.000. TL arasında olacaktır ve yararlanacak KOBİ'ler 2009 Haziran-Temmuz ayı içinde belirlenmiş olacaktır. Projeler 25 Mart'tan sonra ilk hafta içinde ön değerlendirmeden geçmiş durumdadır. Daha sonra 4 haftalık bir bağımsız değerlendirici incelemesi ile puanlanacak, 3 haftalık bir değerlendirme komitesi inceleme süreci tamamlanarak, yönetim kurulu onayına sunulacaktır.

Çarpan etkileri

Katılımcıların ilk kez karşılaştığı programın uygulamasına dönük bir çok sorusu olmuş, bu soruların dikkat çekici olanları da www.izka.org.tr sitesinde 4 bölüm halinde cevaplanmıştır. Ancak, proje kapsamında, düzenlenerek verilmesi gereken "EK-A, EK-B, EK-D ve EK-E" formları, programdan faydalanma niyeti ile başvuranlarca görüldüğü üzere, oldukça ciddiye alınması gereken bildirimlerdi. Bu bildirimlerin, "Al doldur çocuğum" ile olacak şeyler olmadığı yaşayanlar tarafından görülmüş oldu. İşin bu tarafı pek önemli değildi bence.. Önemi nerede dersek şöyle özetlenebilir kanaatindeyim. KOBİ'ler hiç zaman kaybetmeden "Bütçe ve kısa/uzun vadeli plan" uygulamasına geçmelidir. Ajans programının bunun önemini ve işletme içinde nasıl bir anlayış ile organizasyon yapısı geliştirilmesi gerektiğini ya da eksikliklerin neler olduğunu gözler önüne sermiş olduğudur dikkat çekici olan. Bu türden söylemler hep yapılırdı da, bir türlü hayata geçirilemez nedense. İZKA projesinin, firmalar için bir kırılma nok-

İzmir ve bölgesinde 10 yılı aşkın süredir birçok işletmenin kapandığı, birçoğunun da "yarın ne olacak" kaygılarıyla yaşadığı dönemde İZKA projeleri ve bundan sonraki uygulamalarının çarpan etkileri olumlu yönde gelişmeli.

tası oluşturmuş olması umududur önemli olan diyebiliriz. Bir türlü kurumsal kimlik kazanamayan küçük ve orta boy işletmelerin, sanayi sitelerine taşınarak alt yapı sorunları çözülsün de, yönetim, üretim ve finansman koordinasyonunu hala "ajanda mantığı" içinde götürmelerinden dolayı, bir türlü dünya pazarına dahil olamamaktadırlar. Bu yapılanmanın getirdiği bilgi, veri ve araştırma olmayışı/yetersizliği içinde; İZKA kalkınma programı başvurularında önemli sıkıntılar yaşandığı görülmüştür. Başvuru formunda bilgi verilmesi istenen "Hedefler, Gerçekleştirme, Faaliyetler, Yöntem" konularında yeterli bilgiye ancak bütçe uygulayan ve programlı çalışan firmaların ulaşabildiği, diğerlerinin zorlandığı açıktır. "İş planı" formunun hazırlığı da, yapılan/yapılacak faaliyetlerle ilgili bilgi, deneyim ve strateji bilgisinin firma yöneticisinden uygulamacıya kadar paylaşılan bir silsile olduğunu göstermiştir.

Izmir ve bölgesinde, 10 yılı

aşkın bir süredir bir çok işletmenin kapandığı; bir çoğunun da yarın ne olacak kaygısıyla yaşadığı şu dönemde, Ajans Projesi ve bundan sonra olabilecek proje uygulamalarının "çarpan etkileri", işletmeler için umarız ki olumlu yönde kırılma noktası oluşturur. Dolayısı ile işletmeler risklerin de göz önüne alındığı bir yol haritaları ile, kalkınmanın odak noktası olacak istikrar gösterirler. Uygulanan program ve katılım prosedürü içeriği, işletmeler için üst noktaya taşınmada bir fırsat oluşturmaktadır. Bu durumun iyi anlaşılması, işini ciddiye alan her işletmenin yararına olacaktır.

Sonuç ve önerilerimiz

Program çerçevesinde dikkat çeken bir diğer husus da, dokümantasyonda görülen ve sonradan bir bölümü ile revize edilmiş olan tablo düzenleme tekniğidir. İlave edilen "düzeltme" dosyası ile "EK - D, KOBİ İş Planı"nda Ekonomik Varsayımlar ve Riskler başlığı altında bulunan tabloların

bazılarının içeriği değiştirilmiş, mevcut 5 tablo da 3'e düşürülmüştür. Tablolar son hali ile iyileşmiş ancak mali tablolar tekniğine göre düzenlenmesi, uygulama açısından daha rahatlık sağlayacağı kanaatini güçlendirmiştir. Bir sonraki programda da iç içe geçmiş olan bazı kısımların yeniden düzenlenmesi; program formatını akademik yapısının sindirilmesine katkı sağlayacaktır. Uygulayıcılar açısından da, çarpan etkisinin benimsenmesi konusunda bir basamak oluşturacaktır. İş Planı II./6 ve III./3 bölümleri, değerlendirme açısından sunabileceğimiz gösterge noktalarımızdır.

Temmuz 2009 gibi ilan edilecek olan İZKA (İzmir Kalkınma Ajansı) projesinden destek hakkını kazanan firmaların listesi ve öngörülen destek tutarları, yukarıdaki değerlendirmelerimize bir anlam kazandıracak umudunu taşımak, sosyal sorumluluk bilincimize de can suyu olmaktadır. KOBİ'ler için İZKA mı, ISKA mı, hep beraber göreceğiz.

Odalar verilerini paylaşıyor

İzmir Ticaret Odası (İZTO), elektronik ortamdaki şirket bilgilerini, Ege Bölgesi Sanayi Odası ve İzmir Ticaret Borsası'nın kullanımına da sundu.

İZTO'da düzenlenen "veri paylaşımı" imza töreninde konuşan İZTO Genel Sekreteri Adnan Yıldırım, kendi üyelerine bir süredir İzmir Vergi Dairesi, Sosyal Güvenlik Kurumu ile elektronik

ortamda bilgi alış verişi hizmeti verdiklerini, şimdi bu uygulamaya Ege Bölgesi Sanayi Odası ile İzmir Ticaret Borsası'nı da dahil etmeyi planladıklarını söyledi.

Ticaret Sicil Müdürlüğü'nü kentin ticari hafızası olarak nitelendiren Yıldırım, hizmetin çalışma etkinliği ve verimini artıracaklarını, aynı zamanda bilgi alış verişinin de çok daha hızlı ve kolay yapılabileceğini bildirdi. EBSO Genel Sekreteri Mustafa Kalyoncu da İZTO ile çok sayıda ortak üyesi olduğunu belirterek, "Hem birimlerimizin hem de üyelerimizin daha rahat çalışması için önemli bir adım atıldı" diye konuştu.

